

ประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์

ฉบับใช้งานและประกอบการศึกษา

มีคำอธิบายมาตราสำคัญ และออกสอบบ่อยครั้ง
มีตัวอย่างประกอบการอธิบาย เพื่อให้เข้าใจได้ง่ายยิ่งขึ้น
อ้างอิงคำพิพากษาศาลฎีกาประกอบการอธิบาย

เหมาะสำหรับนิสิต นักศึกษา และบุคคลทั่วไปที่สนใจ

รศ. วิกรณ์ รักษ์ปวงชน / รศ. วิมาน กฤตพลวิมาน

ประมวลกฎหมาย
แพ่งและพาณิชย์

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ฉบับใช้งานและประกอบการศึกษา

AUTHORS

รศ.วิกรณ์ รัชชปวงชน
รศ.วิมาน กฤตพลวิมาน

EDITORIALS

กิตินันท์ พลสวัสดิ์ kitinan_p@idcpremier.com
รศ.ภัญญิญา สิริบรรพิตพัฒน์

พิมพ์ครั้งที่ 1 มกราคม 2562
2 4 6 8 10 9 7 5 3 1

GRAPHIC DESIGNERS

วสันต์ พึ่งพุดผล, ยุทธนา เกิดประดิษฐ์

ข้อมูลทางบรรณานุกรม

รศ.วิกรณ์ รัชชปวงชน
ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
ฉบับใช้งานและประกอบการศึกษา
นนทบุรี : ไอดีซี, 2562

PAGE LAYOUT

กณินการ์ ศรีเชื้อ

536 หน้า

PROOFREADER

พรรณรัตน์ ชูราณี

1. กฎหมายแพ่งและพาณิชย์

PUBLISHING COORDINATORS

วรพล ณิกกุล, สุภัตรา อากปรู, นิวัช ยะห้วงคง

II รศ.วิมาน กฤตพลวิมาน ผู้แต่งรวม

II ชื่อเรื่อง

PUBLISHED AND DISTRIBUTED BY

347

ISBN 885-916-100-679-4

เครื่องหมายการค้าอื่นๆ ที่อ้างถึงเป็นของบริษัทนั้นๆ

บริษัท ไอดีซี พรีเมียร์ จำกัด

200 หมู่ 4 ชั้น 19 ห้อง 1901

อาคารจัดมินิอินเตอร์เนชั่นแนลทาวเวอร์

ถ.แจ้งวัฒนะ อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี 11120

โทรศัพท์ 0-2962-1081 (อัตโนมัติ 10 คู่สาย)

โทรสาร 0-2962-1084

สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537
โดยบริษัท ไอดีซี พรีเมียร์ จำกัด ห้ามลอกเลียน
ไม่ว่าส่วนใดส่วนหนึ่งของหนังสือเล่มนี้ ไม่ว่าในรูปแบบ
ใดๆ นอกจากจะได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษร
จากผู้จัดพิมพ์เท่านั้น

สมาชิกสัมพันธ์

โทรศัพท์ 0-2962-1081-3 ต่อ 121 โทรสาร

0-2962-1084

ร้านค้าและตัวแทนจำหน่าย

โทรศัพท์ 0-2962-1081-3 ต่อ 112-114 โทรสาร

0-2962-1084

บริษัท ไอดีซี พรีเมียร์ จำกัด จัดตั้งขึ้นเพื่อเผยแพร่
ความรู้ที่มีคุณภาพสู่ผู้อ่านชาวไทย เรายินดีรับงาน
เขียนของนักวิชาการและนักเขียนทุกท่าน ท่านผู้สนใจ
กรุณาติดต่อผ่านทางอีเมลที่ infopress@idcpremier.com
หรือทางโทรศัพท์หมายเลข 0-2962-1081 (อัตโนมัติ 10
คู่สาย) โทรสาร 0-2962-1084

ราคา 350 บาท

คำนำ

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ฉบับนี้ เป็นฉบับมาตรฐานที่มีการแก้ไขปรับปรุงล่าสุด โดยมีคำอธิบายมาตราสำคัญในลักษณะที่รวบรัด ชัดเจน เข้าใจ หลักกฎหมายได้โดยง่าย พร้อมทั้งคำพิพากษาศาลฎีกาโดยสรุป ประกอบคำอธิบายในส่วนที่เป็นสาระสำคัญหรือยกต่อกรทำความเข้าใจ ต่างจากประมวลกฎหมายทั่วไปที่มีเพียงตัวบทกฎหมายเท่านั้น

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ฉบับนี้ จึงเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อนักศึกษา และผู้สนใจกฎหมายโดยทั่วไป

รศ.วิกรรภ์ รักษ์ปวงชน
รศ.วิมาน กฤตพลวิมาน
มกราคม ๒๕๖๒

สารบัญ

← ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ →

	มาตรา	หน้า
ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์		๑
ข้อความเบื้องต้น	๑-๓	๑
บรรพ ๑ หลักทั่วไป		
ลักษณะ ๑ บทเบ็ดเสร็จทั่วไป	๔-๑๔	๔
ลักษณะ ๒ บุคคล	๑๕-๑๓๖	๖
หมวด ๑ บุคคลธรรมดา	๑๕-๖๔	๖
ส่วนที่ ๑ สภาพบุคคล	๑๕-๑๘	๖
ส่วนที่ ๒ ความสามารถ	๑๙-๓๖	๗
ส่วนที่ ๓ ภูมิลำเนา	๓๗-๔๗	๑๑
ส่วนที่ ๔ สาบสูญ	๔๘-๖๔	๑๓
หมวด ๒ นิติบุคคล	๖๕-๑๓๖	๑๗
ส่วนที่ ๑ บทเบ็ดเสร็จทั่วไป	๖๕-๗๗	๑๗
ส่วนที่ ๒ สมาคม	๗๘-๑๐๙	๑๙
ส่วนที่ ๓ มูลนิธิ	๑๑๐-๑๓๖	๒๑
ลักษณะ ๓ ททรัพย์	๑๓๗-๑๔๘	๓๖
ลักษณะ ๔ นิติกรรม		๓๘
หมวด ๑ บทเบ็ดเสร็จทั่วไป	๑๔๙-๑๕๓	๓๘
หมวด ๒ การแสดงเจตนา	๑๕๔-๑๗๑	๓๙
หมวด ๓ โมฆะกรรมและโมฆียะกรรม	๑๗๒-๑๘๑	๔๒
หมวด ๔ เงื่อนไขและเงื่อนไขเวลา	๑๘๒-๑๙๓	๔๕

	มาตรา	หน้า
ลักษณะ ๒ สัญญา	๓๕๔-๓๙๔	๙๑
หมวด ๑ ก่อให้เกิดสัญญา	๓๕๔-๓๖๘	๙๑
หมวด ๒ ผลแห่งสัญญา	๓๖๙-๓๗๖	๙๔
หมวด ๓ มัดจำและกำหนดเบี้ยปรับ	๓๗๗-๓๘๕	๙๖
หมวด ๔ เลิกสัญญา	๓๘๖-๓๙๔	๙๘
ลักษณะ ๓ จัดการงานนอกสั่ง	๓๙๕-๔๐๕	๑๐๐
ลักษณะ ๔ ลากมิควรถูก	๔๐๖-๔๑๙	๑๐๒
ลักษณะ ๕ ละเมิด	๔๒๐-๔๕๒	๑๐๖
หมวด ๑ ความรับผิดเพื่อละเมิด	๔๒๐-๔๓๗	๑๐๖
หมวด ๒ ค่าสินไหมทดแทนเพื่อละเมิด	๔๓๘-๔๔๘	๑๐๙
หมวด ๓ นิรโทษกรรม	๔๔๙-๔๕๒	๑๑๒

บรรพ ๓ เอกเทศสัญญา

ลักษณะ ๑ ซื่อขาย	๔๕๓-๕๑๓	๑๑๖
หมวด ๑ สภาพและหลักสำคัญของสัญญาซื่อขาย	๔๕๓-๔๖๐	๑๑๖
ส่วนที่ ๑ บทเบ็ดเสร็จทั่วไป	๔๕๓-๔๕๗	๑๑๖
ส่วนที่ ๒ การโอนกรรมสิทธิ์	๔๕๘-๔๖๐	๑๑๗
หมวด ๒ หน้าที่และความรับผิดของผู้ขาย	๔๖๑-๔๘๕	๑๑๘
ส่วนที่ ๑ การส่งมอบ	๔๖๑-๔๗๑	๑๑๘
ส่วนที่ ๒ ความรับผิดเพื่อชำรุดบกพร่อง	๔๗๒-๔๗๔	๑๒๐
ส่วนที่ ๓ ความรับผิดในการรอนสิทธิ	๔๗๕-๔๘๒	๑๒๑
ส่วนที่ ๔ ข้อสัญญาว่าจะไม่ต้องรับผิด	๔๘๓-๔๘๕	๑๒๒

	มาตรา	หน้า	
หมวด ๓	หน้าที่ของผู้ซื้อ	๔๘๖-๔๙๐	๑๒๓
หมวด ๔	การซื้อขายเฉพาะบางอย่าง	๔๙๑-๕๑๗	๑๒๔
	ส่วนที่ ๑ ขายฝาก	๔๙๑-๕๐๒	๑๒๕
	ส่วนที่ ๒ ขายตามตัวอย่าง	๕๐๓-๕๐๘	๑๒๖
	ขายตามคำพรรณนา		
	ขายเพื่อชอบ		
	ส่วนที่ ๓ ขายทอดตลาด	๕๐๙-๕๑๗	๑๒๗
ลักษณะ ๒	แลกเปลี่ยน	๕๑๘-๕๒๐	๑๒๙
ลักษณะ ๓	ให้	๕๒๑-๕๓๖	๑๒๙
ลักษณะ ๔	เช่าทรัพย์สิน	๕๓๗-๕๗๑	๑๓๒
	หมวด ๑ บทเบ็ดเสร็จทั่วไป	๕๓๗-๕๔๕	๑๓๒
	หมวด ๒ หน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ให้เช่า	๕๔๖-๕๕๑	๑๓๔
	หมวด ๓ หน้าที่และความรับผิดชอบของผู้เช่า	๕๕๒-๕๖๓	๑๓๕
	หมวด ๔ ความระงับแห่งสัญญาเช่า	๕๖๔-๕๗๑	๑๓๗
ลักษณะ ๕	เช่าซื้อ	๕๗๒-๕๗๔	๑๓๘
ลักษณะ ๖	จ้างแรงงาน	๕๗๕-๕๘๖	๑๓๙
ลักษณะ ๗	จ้างทำของ	๕๘๗-๖๐๗	๑๔๑
ลักษณะ ๘	รับขน	๖๐๘-๖๓๙	๑๔๔
	หมวด ๑ รับขนของ	๖๑๐-๖๓๓	๑๔๔
	หมวด ๒ รับขนคนโดยสาร	๖๓๔-๖๓๙	๑๔๙
ลักษณะ ๙	ยืม	๖๔๐-๖๕๖	๑๕๐
	หมวด ๑ ยืมใช้คงรูป	๖๔๐-๖๔๙	๑๕๐
	หมวด ๒ ยืมใช้สิ้นเปลือง	๖๕๐-๖๕๖	๑๕๑
ลักษณะ ๑๐	ฝากทรัพย์สิน	๖๕๗-๖๗๙	๑๕๓
	หมวด ๑ บทเบ็ดเสร็จทั่วไป	๖๕๗-๖๗๑	๑๕๓
	หมวด ๒ วิธีเฉพาะการฝากเงิน	๖๗๒-๖๗๓	๑๕๕
	หมวด ๓ วิธีเฉพาะสำหรับเจ้าสำนักโรงแรม	๖๗๔-๖๗๙	๑๕๖

	มาตรา	หน้า
ลักษณะ ๑๑ คำประกัน	๖๘๐-๗๐๑	๑๕๘
หมวด ๑ บทเปิดเสร็จทั่วไป	๖๘๐-๖๘๕/๑	๑๕๘
หมวด ๒ ผลก่อนชำระหนี้	๖๘๖-๖๙๑	๑๖๐
หมวด ๓ ผลภายหลังชำระหนี้	๖๙๓-๖๙๗	๑๖๒
หมวด ๔ ความระงับสิ้นไปแห่งการคำประกัน	๖๙๘-๗๐๑	๑๖๓
ลักษณะ ๑๒ จำนอง	๗๐๒-๗๔๖	๑๖๔
หมวด ๑ บทเปิดเสร็จทั่วไป	๗๐๒-๗๑๕/๑	๑๖๔
หมวด ๒ สิทธิจำนองครอบเพียงใด	๗๑๕-๗๒๑	๑๖๖
หมวด ๓ สิทธิและหน้าที่ของ ผู้รับจำนองและผู้จำนอง	๗๒๒-๗๒๗/๑	๑๖๗
หมวด ๔ การบังคับจำนอง	๗๒๘-๗๓๕	๑๖๙
หมวด ๕ สิทธิและหน้าที่ของ ผู้รับโอนทรัพย์สินซึ่งจำนอง	๗๓๖-๗๔๓	๑๗๑
หมวด ๖ ความระงับสิ้นไปแห่งสัญญาจำนอง	๗๔๔-๗๔๖	๑๗๔
ลักษณะ ๑๓ จำนำ	๗๔๗-๗๖๙	๑๗๕
หมวด ๑ บทเปิดเสร็จทั่วไป	๗๔๗-๗๕๗	๑๗๕
หมวด ๒ สิทธิและหน้าที่ของผู้จำนำและ ผู้รับจำนำ	๗๕๘-๗๖๓	๑๗๗
หมวด ๓ การบังคับจำนำ	๗๖๔-๗๖๘	๑๗๘
หมวด ๔ ความระงับสิ้นไปแห่งการจำนำ	๗๖๙	๑๗๙
ลักษณะ ๑๔ เก็บของในคลังสินค้า	๗๗๐-๗๙๖	๑๗๙
หมวด ๑ บทเปิดเสร็จทั่วไป	๗๗๐-๗๗๔	๑๗๙
หมวด ๒ ใบบังของคลังสินค้าและ ประทวนสินค้า	๗๗๕-๗๙๖	๑๘๐
ลักษณะ ๑๕ ตัวแทน	๗๙๗-๘๔๔	๑๘๔
หมวด ๑ บทเปิดเสร็จทั่วไป	๗๙๗-๘๐๖	๑๘๔
หมวด ๒ หน้าที่และความรับผิดชอบของ ตัวแทนต่อตัวการ	๘๐๗-๘๑๔	๑๘๖

	มาตรา	หน้า
หมวด ๓	หน้าที่และความรับผิดชอบ ตัวการต่อตัวแทน	๘๑๕-๘๑๙
หมวด ๔	ความรับผิดชอบของตัวการและ ตัวแทนต่อบุคคลภายนอก	๘๒๐-๘๒๕
หมวด ๕	ความระงับสิ้นไปแห่งสัญญา ตัวแทน	๘๒๖-๘๓๒
หมวด ๖	ตัวแทนค้าต่าง	๘๓๓-๘๔๔
ลักษณะ ๑๖	นายหน้า	๘๔๕-๘๔๙
ลักษณะ ๑๗	ประนีประนอมยอมความ	๘๕๐-๘๕๒
ลักษณะ ๑๘	การพนัน และชั้นต่อ	๘๕๓-๘๕๕
ลักษณะ ๑๙	บัญชีเดินสะพัด	๘๕๖-๘๖๐
ลักษณะ ๒๐	ประกันภัย	๘๖๑-๘๙๗
หมวด ๑	บทเบ็ดเสร็จทั่วไป	๘๖๑-๘๖๘
หมวด ๒	ประกันวินาศภัย	๘๖๙-๘๘๘
	ส่วนที่ ๑	บทเบ็ดเสร็จทั่วไป
	ส่วนที่ ๒	วิธียุติการประกันภัย ในการรับประกัน
	ส่วนที่ ๓	ประกันภัยค้ำจุน
หมวด ๓	ประกันชีวิต	๘๘๙-๘๙๗
ลักษณะ ๒๑	ตั๋วเงิน	๘๙๘-๑๐๑๑
หมวด ๑	บทเบ็ดเสร็จทั่วไป	๘๙๘-๙๐๗
หมวด ๒	ตั๋วแลกเงิน	๙๐๘-๙๘๑
	ส่วนที่ ๑	การออกและสลักหลัง ตั๋วแลกเงิน
	ส่วนที่ ๒	การรับรอง
	ส่วนที่ ๓	อาวัล
	ส่วนที่ ๔	การใช้เงิน
	ส่วนที่ ๕	การสอดเข้าแก้หน้า

	มาตรา	หน้า
ส่วนที่ ๖ สิทธิไถ่เบียเพราะเขา ไม่รับรองหรือไม่ใช้เงิน	๙๕๙-๙๖๔	๒๒๐
ส่วนที่ ๗ ตัวแลกเงินเป็นตำรับ	๙๖๕-๙๘๑	๒๒๓
หมวด ๓ ตัวสัญญาใช้เงิน	๙๘๒-๙๘๖	๒๒๘
หมวด ๔ เชื้อค	๙๘๗-๑๐๐๐	๒๓๐
หมวด ๕ อายุความ	๑๐๐๑-๑๐๐๕	๒๓๔
หมวด ๖ ตัวเงินปลอม ตัวเงินลูกลัก และตัวเงินหาย	๑๐๐๖-๑๐๑๑	๒๓๕
ลักษณะ ๒๒ หุ้นส่วนและบริษัท	๑๐๑๒-๑๒๗๓/๔	๒๓๗
หมวด ๑ บทเบ็ดเสร็จทั่วไป	๑๐๑๒-๑๐๒๔	๒๓๗
หมวด ๒ ห้างหุ้นส่วนสามัญ	๑๐๒๕-๑๐๗๖	๒๔๐
ส่วนที่ ๑ บทวิเคราะห์	๑๐๒๕	๒๔๐
ส่วนที่ ๒ ความเกี่ยวพันระหว่าง ผู้เป็นหุ้นส่วนด้วยกันเอง	๑๐๒๖-๑๐๔๘	๒๔๐
ส่วนที่ ๓ ความเกี่ยวพันระหว่าง ผู้เป็นหุ้นส่วนกับบุคคล ภายนอก	๑๐๔๙-๑๐๕๔	๒๔๓
ส่วนที่ ๔ การเลิกและชำระบัญชี ห้างหุ้นส่วนสามัญ	๑๐๕๕-๑๐๖๓	๒๔๔
ส่วนที่ ๕ การจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนสามัญ	๑๐๖๔-๑๐๗๒	๒๔๗
ส่วนที่ ๖ การควบห้างหุ้นส่วน จดทะเบียนเข้ากัน	๑๐๗๓-๑๐๗๖	๒๕๐
หมวด ๓ ห้างหุ้นส่วนจำกัด	๑๐๗๗-๑๐๙๕	๒๕๑
หมวด ๔ บริษัทจำกัด	๑๐๙๖-๑๒๔๑/๗	๒๕๕
ส่วนที่ ๑ สภาพและการตั้ง บริษัทจำกัด	๑๐๙๖-๑๑๑๖	๒๕๕
ส่วนที่ ๒ หุ้นและผู้ถือหุ้น	๑๑๑๗-๑๑๔๓	๒๖๒

		มาตรา	หน้า
ส่วนที่ ๓	วิธีจัดการบริษัทจำกัด	๑๑๔๔-๑๒๐๗	๒๖๗
	๑. บทเบ็ดเสร็จทั่วไป	๑๑๔๔-๑๑๔๔	๒๖๗
	๒. กรรมการ	๑๑๕๐-๑๑๗๐	๒๖๘
	๓. ประชุมใหญ่	๑๑๗๑-๑๑๙๕	๒๗๑
	๔. บัญชีงบดุล	๑๑๙๖-๑๑๙๙	๒๗๕
	๕. เงินปันผลและ เงินสำรอง	๑๒๐๐-๑๒๐๕	๒๗๖
	๖. สมุดและบัญชี	๑๒๐๖-๑๒๐๗	๒๗๗
ส่วนที่ ๔	การสอบบัญชี	๑๒๐๘-๑๒๑๔	๒๗๘
ส่วนที่ ๕	การตรวจ	๑๒๑๕-๑๒๑๙	๒๗๙
ส่วนที่ ๖	การเพิ่มทุนและลดทุน	๑๒๒๐-๑๒๒๘	๒๘๐
ส่วนที่ ๗	หุ้นกู้	๑๒๒๙-๑๒๓๕	๒๘๒
ส่วนที่ ๘	เลิกบริษัทจำกัด	๑๒๓๖-๑๒๓๗	๒๘๒
ส่วนที่ ๙	การควบบริษัทจำกัด เข้ากัน	๑๒๓๘-๑๒๔๓	๒๘๓
ส่วนที่ ๑๐	หนังสือบอกกล่าว	๑๒๔๔-๑๒๔๕	๒๘๔
ส่วนที่ ๑๑	การถอนทะเบียน บริษัทร้าง	๑๒๔๖	๒๘๕
ส่วนที่ ๑๒	การแปรสภาพ ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน และห้างหุ้นส่วนจำกัด เป็นบริษัทจำกัด	๑๒๔๖/๑-๑๒๔๗/๗	๒๘๕
หมวด ๕	การชำระบัญชีห้างหุ้นส่วน จดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด และบริษัทจำกัด	๑๒๔๗-๑๒๗๓	๒๘๘
หมวด ๖	การถอนทะเบียนห้างหุ้นส่วน จดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด และบริษัทจำกัดร้าง	๑๒๗๓/๑-๑๒๗๓/๔	๒๙๒
ลักษณะ ๒๓	สมาคม	๑๒๗๔-๑๒๙๗	๒๙๔

บรรพ ๔ ทรัพย์สิน

ลักษณะ ๑	บทเปิดเสร็จทั่วไป	๑๒๙๘-๑๓๐๗	๒๙๖
ลักษณะ ๒	กรรมสิทธิ์	๑๓๐๘-๑๓๖๖	๒๙๘
	หมวด ๑ การได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์	๑๓๐๘-๑๓๓๔	๒๙๘
	หมวด ๒ แดนแห่งกรรมสิทธิ์ และการใช้กรรมสิทธิ์	๑๓๓๕-๑๓๕๕	๓๐๓
	หมวด ๓ กรรมสิทธิ์รวม	๑๓๕๖-๑๓๖๖	๓๐๘
ลักษณะ ๓	ครอบครอง	๑๓๖๗-๑๓๘๖	๓๑๐
ลักษณะ ๔	ภาระจำยอม	๑๓๘๗-๑๔๐๑	๓๑๓
ลักษณะ ๕	อาศัย	๑๔๐๒-๑๔๐๙	๓๑๕
ลักษณะ ๖	สิทธิเหนือพื้นดิน	๑๔๑๐-๑๔๑๖	๓๑๖
ลักษณะ ๗	สิทธิเก็บกิน	๑๔๑๗-๑๔๒๘	๓๑๗
ลักษณะ ๘	ภาระติดพันในอสังหาริมทรัพย์	๑๔๒๙-๑๔๓๔	๓๒๐

บรรพ ๕ ครอบครัว

ลักษณะ ๑	การสมรส	๑๔๓๕-๑๕๓๕	๓๒๔
	หมวด ๑ การหมั้น	๑๔๓๕-๑๔๔๗/๒	๓๒๔
	หมวด ๒ เงื่อนไขแห่งการสมรส	๑๔๔๘-๑๔๖๐	๓๒๗
	หมวด ๓ ความสัมพันธ์ระหว่างสามีภริยา	๑๔๖๑-๑๔๖๔/๑	๓๓๐
	หมวด ๔ ทรัพย์สินระหว่างสามีภริยา	๑๔๖๕-๑๔๙๓	๓๓๑
	หมวด ๕ ความเป็นโมฆะของการสมรส	๑๔๙๔-๑๕๐๐	๓๓๘
	หมวด ๖ การสิ้นสุดแห่งการสมรส	๑๕๐๑-๑๕๓๕	๓๔๑
ลักษณะ ๒	บิดามารดากับบุตร	๑๕๓๖-๑๕๙๘/๓๗	๓๕๐
	หมวด ๑ บิดามารดา	๑๕๓๖-๑๕๖๐	๓๕๐
	หมวด ๒ สิทธิและหน้าที่ของ บิดามารดาและบุตร	๑๕๖๑-๑๕๘๔/๑	๓๕๘

หมวด ๓ ความปกครอง	๑๕๘๕-๑๕๙๘/๑๘	๓๖๔
หมวด ๔ บุตรบุญธรรม	๑๕๙๘/๑๙-๑๕๙๘/๓๗	๓๗๑
ลักษณะ ๓ คำอุปการะเลี้ยงดู	๑๕๙๘/๓๘-๑๕๙๘/๔๑	๓๗๖

บรรพ ๖ มรดก

ลักษณะ ๑ บทเบ็ดเสร็จทั่วไป	๑๕๙๙-๑๖๑๙	๓๘๐
หมวด ๑ การตกทอดแห่งทรัพย์สินมรดก	๑๕๙๙-๑๖๐๓	๓๘๐
หมวด ๒ การเป็นทายาท	๑๖๐๔-๑๖๐๗	๓๘๑
หมวด ๓ การตัดมิให้รับมรดก	๑๖๐๘-๑๖๐๙	๓๘๓
หมวด ๔ การสละมรดกและอื่นๆ	๑๖๑๐-๑๖๑๙	๓๘๓
ลักษณะ ๒ สิทธิโดยธรรมในการรับมรดก	๑๖๒๐-๑๖๔๕	๓๘๖
หมวด ๑ บทเบ็ดเสร็จทั่วไป	๑๖๒๐-๑๖๒๘	๓๘๖
หมวด ๒ การแบ่งทรัพย์สินมรดกระหว่าง ทายาทโดยธรรมในลำดับและ ชั้นต่างๆ	๑๖๒๙-๑๖๓๑	๓๘๘
หมวด ๓ การแบ่งส่วนมรดกของทายาท โดยธรรมในลำดับและชั้นต่างๆ	๑๖๓๒-๑๖๓๘	๓๘๙
ส่วนที่ ๑ ญาติ	๑๖๓๒-๑๖๓๔	๓๘๙
ส่วนที่ ๒ คู่สมรส	๑๖๓๕-๑๖๓๘	๓๙๐
หมวด ๔ การรับมรดกแทนที่กัน	๑๖๓๙-๑๖๔๕	๓๙๑
ลักษณะ ๓ พินัยกรรม	๑๖๔๖-๑๗๑๐	๓๙๒
หมวด ๑ บทเบ็ดเสร็จทั่วไป	๑๖๔๖-๑๖๕๔	๓๙๒
หมวด ๒ แบบพินัยกรรม	๑๖๕๕-๑๖๗๒	๓๙๕
หมวด ๓ ผลและการตีความแห่งพินัยกรรม	๑๖๗๓-๑๖๘๕	๔๐๐
หมวด ๔ พินัยกรรมที่ตั้งผู้ปกครองทรัพย์สิน	๑๖๘๖-๑๖๙๒	๔๐๓
หมวด ๕ การเพิกถอนและการตกไป แห่งพินัยกรรมหรือข้อกำหนด พินัยกรรม	๑๖๙๓-๑๖๙๙	๔๐๔

	มาตรา	หน้า
หมวด ๖ ความเสียหายแห่งพินัยกรรม หรือข้อกำหนดพินัยกรรม	๑๗๐๐-๑๗๑๐	๔๐๖
ลักษณะ ๔ วิธีจัดการและปันทรัพย์มรดก	๑๗๑๑-๑๗๕๒	๔๐๗
หมวด ๑ ผู้จัดการมรดก	๑๗๑๑-๑๗๓๓	๔๐๗
หมวด ๒ การรวบรวมจำหน่ายทรัพย์มรดก เป็นตัวเงิน และการชำระหนี้กับ แบ่งปันทรัพย์มรดก	๑๗๓๔-๑๗๔๔	๔๑๓
หมวด ๓ การแบ่งมรดก	๑๗๔๕-๑๗๕๒	๔๑๖
ลักษณะ ๕ มรดกที่ไม่มีผู้รับ	๑๗๕๓	๔๑๗
ลักษณะ ๖ อายุความ	๑๗๕๔-๑๗๕๕	๔๑๗

คำอธิบายมาตราสำคัญ

บรรพ ๑	๔๒๒
บรรพ ๒	๔๓๖
บรรพ ๓	๔๔๕
บรรพ ๔	๔๕๗
บรรพ ๕	๕๐๐
บรรพ ๖	๕๑๔

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ข้อความเบื้องต้น

มาตรา ๑ กฎหมายนี้ให้เรียกว่า ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

มาตรา ๒ ให้ใช้ประมวลกฎหมายนี้ตั้งแต่วันที่ 1 เดือนมกราคม พระพุทธศักราช ๒๕๐๘ เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ตั้งแต่วันที่ใช้ประมวลกฎหมายนี้สืบไป ให้ยกเลิกบรรดากฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่นๆ ในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในประมวลกฎหมายนี้ หรือซึ่งแย้งกับ บทแห่งประมวลกฎหมายนี้

บรรพ ๑ หลักทั่วไป

ลักษณะ ๑ บทเปิดเสร็จทั่วไป

มาตรา ๔ กฎหมายนั้น ต้องใช้ในบรรดากรณีซึ่งตั้งด้วยบทบัญญัติใดๆ แห่งกฎหมายตามตัวอักษร หรือตามความมุ่งหมายของบทบัญญัตินั้นๆ

เมื่อไม่มีบทกฎหมายที่จะยกมาปรับคดีได้ ให้วินิจฉัยคดีนั้นตามจารีตประเพณี แห่งท้องถิ่น ถ้าไม่มีจารีตประเพณีเช่นว่านั้น ให้วินิจฉัยคดีอาศัยเทียบบทกฎหมาย ที่ใกล้เคียงอย่างยิ่ง และถ้าบทกฎหมายเช่นนั้นก็ไม่มีความช่วย ให้วินิจฉัยตามหลัก กฎหมายทั่วไป

มาตรา ๕ ในการใช้สิทธิแห่งตนก็ดี ในการชำระหนี้ก็ดี บุคคลทุกคนต้องกระทำ โดยสุจริต

มาตรา ๖ ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่า บุคคลทุกคนกระทำการโดยสุจริต

มาตรา ๗ ถ้าจะต้องเสียดอกเบี้ยแก่กันและกันได้กำหนดอัตราดอกเบี้ยไว้โดย นิติกรรมหรือโดยบทกฎหมายอันชัดแจ้ง ให้ใช้อัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี

มาตรา ๘ คำว่า “เหตุสุดวิสัย” หมายความว่า เหตุใดๆ อันจะเกิดขึ้นก็ดี จะให้ผลพิบัติก็ดี เป็นเหตุที่ไม่อาจป้องกันได้แม้ทั้งบุคคลผู้ต้องประสบหรือใกล้ จะต้องประสบเหตุนั้นจะได้จัดการระมัดระวังตามสมควรอันพึงคาดหมายได้จาก บุคคลในฐานะและภาวะเช่นนั้น

มาตรา ๙ เมื่อมีกิจการอันใดซึ่งกฎหมายบังคับให้ทำเป็นหนังสือ บุคคล ผู้จะต้องทำหนังสือไม่จำเป็นต้องเขียนเอง แต่หนังสือนั้นต้องลงลายมือชื่อของ บุคคลนั้น

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ฉบับนี้ เป็นฉบับมาตรฐานที่มีการแก้ไขปรับปรุงล่าสุด โดยมีคำอธิบาย
มาตราสำคัญในลักษณะที่รวบรัด ชัดเจน เข้าใจหลักกฎหมายได้โดยง่าย พร้อมทั้งคำพิพากษาศาลฎีกา
โดยสรุป และมีตัวอย่างประกอบคำอธิบายในส่วนที่เป็นสาระสำคัญหรือยากต่อการทำความเข้าใจ

รศ. วิกรณ์ รัชษ์ปวงชน

การศึกษา

- นิติศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- นิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง

- รองศาสตราจารย์ สาขานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

รศ. วิมาน กฤตพลวิมาน

การศึกษา

- นิติศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- นิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ศิลปศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง

- รองศาสตราจารย์ สาขานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

รศ. กัญญา สิริบริวรรพีพัฒน์

การศึกษา

- นิติศาสตรมหาบัณฑิต MCL University of Miami USA
- นิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง

อดีต

- อาจารย์สาขานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- คณบดีคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี

ประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์

ฉบับใช้งานและประกอบการศึกษา

ผู้แต่ง รศ. วิกรณ์ รัชษ์ปวงชน, รศ. วิมาน กฤตพลวิมาน

บรรณาธิการ กิตินันท์ พลสวัสดิ์, รศ. กัญญา สิริบริวรรพีพัฒน์

จัดทำโดย IDC
ISBN 885-916-100-679-4

ราคา 350 บาท
8 859161 006794